

Handläggare
Per Olgarsson
Antikvarie, Stadsmuseet
Kulturmiljö**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Akalla 4:1, del av, Solhem. Underlag för undersökning om betydande miljöpåverkan för påbörjat planarbete, Dp 2026-15328.

Synpunkter i sammanfattning

Stadsmuseet bedömer att det påbörjade planarbetet inte kan antas innebära en så betydande miljöpåverkan att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram ur kulturmiljösynpunkt.

Stadsmuseet har i princip ingen erinran mot att platsen bebyggs med nya bostadshus, i enlighet med förslaget. Den nya bebyggelsen bör dock glesas ut samt sänkas.

För förtydligande, se nedan *Antikvarisk bedömning*.

Påbörjat planarbete

Stadsbyggnadskontoret har påbörjat planarbete med ny detaljplan för rubricerad fastighet, med syfte att möjliggöra ny bostadsbebyggelse i form av flerbostadshus med cirka 30 lägenheter på mark som i dag är planlagd som parkmark. Husen avses enligt bifogat skissförslag att uppföras i fyra våningar, och placeras längsmed Solhems Hagväg med förgårdsmark mot gata.

Kunskapsläget

Villasamhället Solhem började bebyggas 1904, och utbyggnaden fortsatte sedan under hela 1900-talet, efter 1945 ofta genom att äldre tomter styckades. Idag är detta en stadsdel med blandad bebyggelse, oftast med fritt liggande hus på trädgårdstomter. Terrängen är kuperad och gatunätet naturanpassat. Stadsdelen har även ett visst inslag av flerbostadshus och radhus, i första hand tillkomna från och med 1970-talet i stadsdelens västra och norra delar.

Nu aktuellt område utgörs av ett grönstråk söder om Solhems hagväg, utlagt som parkmark enligt gällande detaljplan från 1981 (Pl 7434A). Området är skogsbeväxt, kuperat och sluttar brant uppåt. På högre mark i söder ansluter villor i kvarteret Ingelög, från 1930-talet samt från 1980- och 1990-talen. I väster, i kvarteret Frögerd på motsatt sida Solhöjdsbackarna, finns en förskolebyggnad i tegel

från ca 1980, gestaltad av arkitekterna Kjell och Britta Abrahamsson. Norr om Solhemsbackarna, i kvarteret Skrytetorp, ansluter ett större radhusområde från tidigt 1970-tal, uppfört i regi Fastighetskontorets Småhusavdelning. I öster ansluter kvarteret Esbjörn, med flerbostadshus i två våningar uppförda åren kring 1970 efter ritningar av arkitekten Ernst Grönwall. Detta kvarter utgör ett aktuellt planprojekt (Dnr 2022-13078) som syftar till att riva befintlig bebyggelse och ersätta den med flerbostadshus i fem-sex våningar utmed Solhemsbackarna, vilken på så vis görs mer ”stadsmässig”.

Kulturhistoriskt värde

Stadsdelen Solhem är, med vissa undantag, ännu inte inventerad och klassificerad av Stadsmuseet. Förskolan i kvarteret Frögerd utgör en välbevarad representant för stadens byggande av daghem under 1970- och 1980-talen, här i form av den lite större och mer sällsynta varianten i två våningar med tegelfasader. Radhusen i Skrytetorp är tidstypiska representanter för 1970-talets seriebyggda småhus, och bevarar än idag sin enhetliga och småskaliga karaktär. De befintliga flerbostadshusen i kvarteret Esbjörn är även de tidstypiska, väl gestaltade och väl anpassade till sin omgivning.

Antikvarisk bedömning av projektets påverkan på kulturmiljön

Stadsmuseet bedömer att det påbörjade planarbetet inte kan antas innebära en så betydande miljöpåverkan att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) behöver tas fram ur kulturmiljösynpunkt.

Stadsmuseet bedömer att PBL 2 kap 6 § är tillämpligt i ärendet, bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl a stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Stadsmuseet har i princip ingen erinran mot att platsen bebyggs med nya bostadshus, förlagda som skissillustration visar utmed Solhems Hagväg med förgårdsmark mot gata. Museet bedömer dock att den nya bebyggelsen bör glesas ut samt sänkas något till två – tre våningar. Detta för att bevara viktiga siktlinjer mellan dalgången i norr och den skogbeväxta höjdsträckningen, men även som en anpassning till sin omgivning, så som det småskaliga radhusområdet i norr.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Malin Myrin

Datum

2026-09-18